

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 3, 2019 • Vol. CX NR. 141

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-02-2019

ŠIAME NUMERYJE:



Tautiška vakaronė su „Gintaru“ – 4 psl.



Kelionė per Apalačus – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Padėkos dienos eisenoje – lietuviškų klumpių kaukšėjimas



Šaltas vėjas nesugadino Padėkos dienos parade dalyvavusių lietuvių nuotaikos.

Sandros Šcedrinos nuotr.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Šiais metais Padėkos dienos parade tautinių šokių grupės „Suktinio“ šokėjai žygiavo avėdami medines klumpes. Neįprastas apavas traukė žiūrovų ir eiseną komentavusių žurnalistų dėmesį. Jie savo komentaruose paminėjo medinius lietuvių batus. Kartu su šokėjais pa-

rade žygiavo ir Lietuvos krepšininkus įkūnijusi Čikagos lietuvių bėgimo klubo narių grupė, prie jų prisijungė ir pavienių tautiečių. Parade Lietuvai atstovavusių tautiečių priekyje žengė mūsų šalies vėliavos spalvų šaliku ir kepure pasipuošęs LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius ir tautinį kostiumą vilkinti „Suktinio“ vadovė Giedrė Knieža.

– 11 psl.

Mada, džiazas ir puiki nuotaika



Kūrybingas moteris žiūrovai pasveikino audringais plojimais.

Nijolės Shuberg nuotr.

LORETA STEFFENS

Lapkričio 16 d. Pasaulio lietuvių centras pakvietė į kasmetinį ir elegantiškiausią šių metų renginį – „Mada ir džiazas“. Visos renginio metu surinktos lėšos buvo skirtos Pasaulio lietuvių centro išlaikymui ir specialių projektų vykdymui. Šis centras yra lietuviškumo ir tautiškumo židinys JAV.

Didžiausias mados renginys Čikagoje šiais metais išsiskyrė ypač turtinga programa – buvo pristatyta net 12 Čikagoje gyvenančių dizainerių kolekcijų. Renginio tema – madingi 1920 metai, kai Čikagos gatvėse skambėjo džiazas, moterys pradėjo nešioti koketiškas su-

kneles ir pasaulį užvaldė industrinė revoliucija. Energingi renginio vedėjai Ramūnas Paulauskas ir Aušra Jasaitė-Paulauskas puikiai perteikė laikmečio nuotaiką.

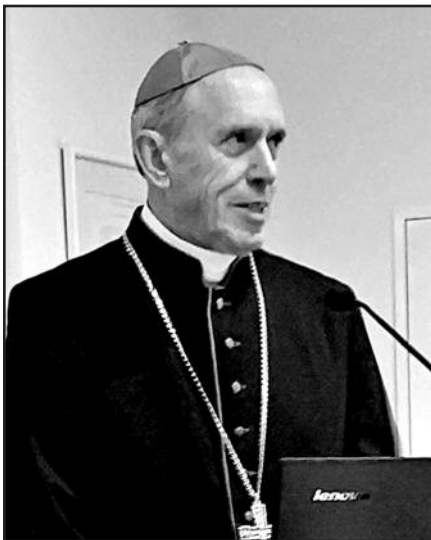
„Mada ir džiazas“ renginio dalyviams buvo perduotas PLC vykdomojo direktorius Artūro Žilio sveikinimas, kuriame buvo dėkojama madų renginio organizaciniam komitetui, daugybę valandų praleidusiam ruošiant mados šventę: Miladai Kunevičienei, Esterai Kijajevienei, Dianai Aleknaitei, Jolantai Kurpis ir Elytei Rėklaitis bei visiems savanoriams, kurie prisidėjo ruošiant patį renginį. Artūras Žilis pabrėžė, kad tokių renginių kaip šis ir labai aktyvios veiklos dėka PLC yra žinomas ne tik JAV, bet ir už jų ribų, ir visa tai yra visų mūsų bendro darbo rezultatas.

– 6 psl.

Viena dėkingumo kupina mintis, skirta dangui, yra pati tobuliausia malda – *Gotthold Ephraim Lessing*

Kelionė su apaštalu Pauliumi

Naujojo vyskupo E. Bartulio kalendoriaus sutiktuvės



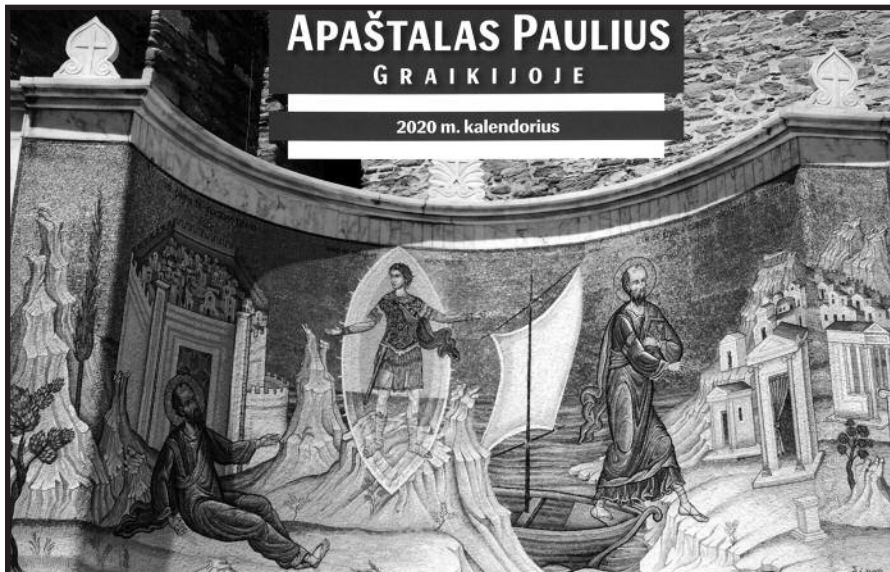
Kalendoriaus autoriaus vyskupo Eugenijaus Bartulio žodis.

ZIGMAS TAMAKAUSKAS

Žengiant į adventinio laikotarpio mėnesį, Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikoje vakarines šv. Mišias, dalyvaujant kitiems dvejiems kunigams, aukojo J. E. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Po Mišių bazilikos Konferencijų salėje buvo pristatytas 2020 metų katalikiškas kalendorius „Apaštalas Paulius Graikijoje“.

Paulius nebuvo vienas iš jau žinomų Jėzaus Kristaus pasirinktų dvylikos apaštalų. Apaštalu – Kristaus mokslo skelbimo pasiuntiniu jis tapo jau po Kristaus mirties ir prisikėlimo, kaip vienas iš ankstyvosios krikščionybės veikėjų, įnešusių didžiulį indėlį į krikščioniškos Bažnyčios dvasinę statybą. Jis dėl savo aktyvios misijinės veiklos pavadintas dar ir „Tautų apaštalu“. Evangelistai Lukas ir Morkus taip pat vadinami apaštalais, nors ir nebuvo Kristaus mokiniai kaip evangelistai Matas ir Jonas.

Šio kalendoriaus sudarytojas, didelį autoritetą bei žmonių meilę turintis vyskupas E. Bartulis, anksčiau darbavosi Kaune, rūpinosi ir Kristaus Prisikėlimo šventovės gyvybingumu. Paskyrus jį pirmuoju Šiaulių vyskupu, jo iniciatyva mieste įkurti Jaunimo, Katachetikos bei Šeimos centrai, rengiami piligriminiai žygiai į Kryžių kalną, Tytuvėnus, Šiluvą ir į kitas sakralines bei istorines vietas. E. Bartulis yra Lietuvos Vyskupų Konferencijos nuolatinės tarybos narys, palaikantis glaudų ryšį su miesto universitetu. Jo pastangomis Šiaulių universitete įteisinta kapeliono pareigybė, pradėta dėstyti nauja disciplina – meninis ugdymas ir ti-



Kalendoriaus viršelis.

Straipsnio autoriaus nuotraukos

kyba. Universiteto senatas, įvertinęs vyskupo darbus, jam suteikė Šiaulių universiteto Garbės daktaro vardą.

Šiaulių miesto Garbės pilietis vyskupas E. Bartulis nuolat bendrauja su žmonėmis, rengia evangelinio turinio keliones, mėgsta sportą, fotografijos meną. Vyskupo fotografavimo pomėgį akivaizdžiai matome iš jo nuotraukomis užpildytų nuo 2007 metų leidžiamų krikščioniškos krypties kalendorių.

2020 m. kalendoriaus nuotraukose atsispindi apaštalo Pauliaus misijinės veiklos vietos, kurios siejasi su visos Bažnyčios misijinės veiklos turiniu. Prie jos praktinio įgyvendinimo daug prisidėjo ir mūsų tautos šių laikų žinomi misionieriai – kunigai Petras Urbaitis, Jonas Bružikas, akivyskupas Teofilus Matulionis, vyskupas Vincentas Borisevičius, pasižventusio gyvenimo sesuo Marija Kaupaitė, sesuo Ksavera – Emilija Šakėnaitė, Dievo tarnaitės Adelė Dirsytė, Elena Spirgevičiūtė, kunigai Aleksandras Bendoraitis, Hermanas Šulcas, Antanas

Saulaitis, Kazimieras Ambrasas, monsinjoras Alfonsas Svarinskas, kardinolai Vincentas Sladkevičius bei Sigitas Tamkevičius ir kiti. Misionieriais galime vadinti dvasininkus ir pasauliečius, nesavanaudiškai vedusius Lietuvą ir Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios rytmetinę aušrą. Pagaliau ir pats naujojo kalendoriaus autorius – vyskupas E. Bartulis, eidamas savo pašaukimo keliu, kilniai vykdo ne tik kaip Bažnyčios kunigaikščio – vyskupo, bet ir kaip ryškaus visuomenės veikėjo, didelę misijinę veiklą.

Pradėjus vartyti kalendorių, kad geriau suprastume jame pateiktas nuotraukas ir pačią šventojo Pauliaus – pirmosios krikščionių bažnyčios steigėjo Europoje, gyvenimo kelionę, pirmučiausiai reikėtų atidžiai perskaityti daktarės Jūratės Micevičiūtės paruoštą įžanginį tekstą. Jį perskaičius ne tik paryškės meniškai pateiktų nuotraukų turinys, bet gal ne vienas bandys ir plačiau pasigilinti į buvusio kovotojo su krikščionybe – Sauliaus kelionės į Damaską metu atsivertimo

epizodą, į jo vartimą aktyviu Kristaus kariu – Pauliumi. Tokiu kariu jis vaizduojamas ir mūsų bažnyčių puošimo tradicijoje.

Šventovėse neretai girdime ir Pauliaus laiškų Korinto Bažnyčiai skaitomas ištraukas. Čia pat prisimenu savo bendravimo metu su žymiu teologu, Šventojo Rašto vertėju, poetu, perėjusio sovietinių lagerių gulagus – kunigo Česlovo Kavaliausko dažnai cituotą apaštalo Pauliaus laišką korintiečiams, kuriame Paulius nusakė svarbiausią mūsų tikėjimo pagrindą – Kristaus prisikėlimo iš numirusiųjų faktą.

Kalendoriaus puslapiuose pateiktos apaštalo Pauliaus antrosios kelionės metu jo misijų buvimo vietų nuotraukos su jas paaiškinančiomis „Apaštalų darbų“ citatomis. Ypač vaizdžiai atrodo kalendoriaus viršelyje pateikta Kavaloje esančios freskos nuotrauka, kurioje vaizduojamas šv. Pauliaus atvykimas į Filipų Neapolį – pirmieji jo žingsniai Europos žemėje.

Šiame kalendoriuje, kaip ir buvusiuose, yra pateiktos oficialios valstybinės ir religinės šventės, Bažnyčioje minimos išsimintinos dienos, su šventaisiais susiję vardadieniai.

Kalendoriaus autorius vyskupas E. Bartulis pasidalino mintimis apie jo išleidimo sumanymo aplinkybes, demonstruodamas jo puslapių skaidres, gyvu žodžiu nusakė jų turinį, pasiūlydamas čia atėjusių žmonių nuoširdumu, jų gyvu tikėjimu.

Ekscelecijos kalbos tarpuose gražiai pasireiškė savo giesmėmis ir poezijos žodžiais Kauno sakralinės muzikos mokyklos ikūrėjos, chorvedės ir pedagogės Nijolės Jautakienės sukurto vokalinio ansamblio būrys.

Prasminga susitikimą baigėme visi susikibę rankomis giedodami nuotaikingą giesmę „Glory, glory aleliuja – dėkojam, Dieve, Tau...“ Dėkojame ir garbingajam vyskupui E. Bartuliui ne tik už parengtą kalendorių, bet ir už jo asmenybės skleidžiamą šilumą, už šio susitikimo dovaną.

Kalendorius „Apaštalas Paulius Graikijoje“ tarsi pratęsia popiežiaus Pranciškaus ypatingu misijų mėnesiu paskelbto praėjusio spalio mėnesio turinį. Naujasis kalendorius gražiai iškomponuoja ir į adventinio vainiko prasmę.

Visiems misijų darbininkams labai tinka kalendoriaus įžanginiame puslapyje pateiktos poetės Marijos Katiliūtės – Lacrimos eilėraščio eilutės: *Tu atėjai pas mus ugnies uždegti / Ir trokšti, kad negestų jos liepsna...* Gera būtų, kad šios liepsnos ugnelė visi pajustu me savo širdyse.



Chorvedė Nijolė Jautakienė su savo giesmininkų būriu.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

1863–1864 m. sukilėlių laidotuvės Vilniuje tam tikra prasme prikėlė ir istorines problemas. Kad tais laikais, prieš 150 metų, buvo jaučiama tam tikra Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) trauka, rodo tai, kad ukrainietiškos dalies gyventojas, save laikęs lenku, Zigmuntas Sierakauskas ir baltarusiškos dalies gyventojas gudas Kostas Kalinauskas veikė Lietuvoje, Vilniuje, ir tarėsi veikiantys dėl savo ir savo tautų interesų, nors tikslą suprato skirtingai – Sierakauskas buvo už didžiąją Lenkiją, o Kalinauskas siekė savarankiškos Baltosios Rusios.

Štai nuo to ir pradėkime – nuo Baltosios Rusios, kurią Lietuvoje oficialiai tebevadiname kaip sovietų laikais – rusiškai – Baltarusija (kas nemėgsta rusų, sako Gudija, gudai). Bandžiau aiškintis, kodėl ši teritorija, į pietryčius nuo Vilniaus, vadinama Baltoji Rusia, bet vieningos nuomonės nėra. Kai kas sako, kad tai Kijevo Rusios kunigaikštystės teritorija, kuri nebuvo užimta Aukso Ordos. Anot istoriko Rūsčio Kamuntavičiaus, „Viduramžių pabaigoje Baltąją Rusią vadintas kraštas į šiaurę nuo dabartinės Gudijos, prie Naugardo. LDK laikais Baltoji Rusia buvo šiaurinėje ir rytinėje valstybės dalyje – Vitebsko ir Dniepro pakrančių teritorijose. Visa kita LDK dalis vadinosi Lietuva, o jos gyventojai, natūraliai, – lietuviais. Tai patvirtina netgi miestų ir miestelių pavadinimai: Lietuvos Brastā (pietvakarinis LDK taškas), Lietuvos Minskas (taip šimtus metų buvo vadinama dabartinė Baltarusijos sostinė), ‘Lietuva’ (daugybė vietovių pietinėje ir rytinėje šiaurinės Baltarusijos dalyje). XVIII a. pabaigoje ir XIX a. Baltosios Rusios pavadinimas išplito į visas gudiškas LDK žemes, nors dar XX a. pradžioje dabartinės pietvakarinės Baltarusijos žemės – Brestas, Naugarūkas, Gardinas, Slanimas – buvo priskiriamos Lietuvai ir Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse jų gyventojai save vadino lietuviais”.

Pakeliui reikia dar pridurti istoriko Rimvydo Laužiko mintį, kad Baltosios Rusios teritorijoje susidūrė LDK ir Aukso Ordos interesai ir kad dabartinį baltarusių – rusėnų diduomenė vis dėlto buvo palankesnė lietuvių valdymui. Jis sako: „LDK, kuo aš visada didžiuojuosi, buvo didžiulės tolerancijos imperija, ką, greičiausiai, įvertino ir to meto rusėniškoji diduomenė. Jei ta diduomenė, kuri jau buvo susiformavusi rusėniškose žemėse, prisiekdavo Lietuvos didžiajam kunigaikščiui, jie iš esmės viską išlaikydavo – turta, miestus, įtaką, niekas jų nenužudydavo. Kas kita buvo pas totorius, Aukso Ordoje. Taigi labai nemaža rusėniškos diduomenės dalis davė priesaiką Lietuvos didiesiems kunigaikščiams, taip tapdami lietuviais pagal to meto supratimą, ar ištekindavo savo dukras už Lietuvos didžiųjų kunigaikščių sūnų, kurie perimdavo rusėniškas kunigaikštystes”.

Tai gal tuo būtų galima paaiškinti, kodėl Vilnius, LDK centras, aplinkinėms gentims išliko toks saldus, kad į jį gviešiasi ne tik lenkai, bet ir baltarusiai, o simpatiją jaučia ukrainiečiai.

Baltarusių pretenzijos

Šiandieninio Vilniaus situacijos saldumas turi nemažą kartumo prieskonį. Anksčiau esu trumpai užsiminusi, kad oficialioji Baltarusija, remdamasi tuo, kad jos teritorija kažkada priklausė LDK, ėmė savintis lietuvių ir LDK istoriją. Anot istoriko R. Laužiko, baltarusiai: „teigia, kad jei Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės dauguma gyventojų buvo rusėnai (iš esmės dabartinių baltarusių etniniai protėviai), reiškia ir valstybė buvo baltarusių, juk tauta lemia valstybę, valstybė priklauso tai tautai, kuri joje vyrauja. Pagal oficialią teoriją istorijoje egzistavo dvi tautos – litvinai (brus. літвіны) ir lietuviai (brus. літоўскі). Lietuviai yra tie etniniai lietuviai, kurie XX a. pradžioje sukūrė Lietuvos valstybę, o litvinai – rusėnai katalikai, sukūrę valstybę, kuri vadinosi Litva (brus. Літва) arba Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė (brus. Вялікае Княства Літоўскае). Ir tos dvi valstybės neturi jokio sąlyčio. Tai dvi skirtingos tautos ir valstybės. Vėliau litvinų tauta virto baltarusiais. Ši pozicija oficialiai deklaruojama masinės komunikacijos priemonėse ir netgi aukšto lygio

Tas saldus žodis Vilnius

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ



akademiniuose leidiniuose, kaip antai daugiatomėje Baltarusijos knygos istorijoje”.

Oficialiajai Baltarusijai ir jos diktatoriui reikia sukurti savos valstybės istoriją, todėl LDK perdarymas į baltarusišką yra svarbus tikslas. Yra tekę girdėti nuomonę, kad tuo suinteresuota ir Maskva, kadangi nori nubauti nepaklusnią Lietuvą ir atimti iš jos istoriją. O Baltarusijos didelė dalis yra rusiškų, ne gudiškų ištikinimų. Juk pats Prezidentas A. Lukašenka kalba tik rusiškai, nors yra baltarusiško kaimo vaikas.

Yra manančių, kad ir Astravo atominė elektrinė už Rusijos pinigus Baltarusijos lietuviškų salelių žemėse yra pastatyta neatsitiktinai. Ir elektrinės vandenys bus aušinami Neries vandenimis, kurie teka pro Vilnių ir avarijos atveju Vilniui teks baisiausias smūgis. Taigi pavojai tyko iš visų pusių, ir kartais atrodo geriau nieko nežinoti ir kaip tam stručiui galvą įkišti į smėlį ir ramiai maitintis bei linksmai gyventi, kol esi gyvas.

Ar gali baltarusiai paveržti mūsų istoriją?

Manykim, kad negali, bet savo žmonėms diktatorius įteigti gali, kad būtent jie, baltarusiai, yra LDK savininkai, didžiausios imperijos viduramžių Europoje autoriai. Štai neseniai pasibaigusiuose parlamento rinkimuose opozicijai neliko nė paskutinių dviejų, iki šiol turėtų deputatų. Ir tai nereiškia, kad to pasiekta vien trukdymais turėti kitą nuomonę – žmonės iš tiesų balsuoja taip, kaip nori diktatorius, Tėvelis, – iš baimės ir paklusnumo. Taip ramiau. Neseniai būdamas Europoje (kuri rodo palankumo jam ženklus), Baltarusijos prezidentas A. Lukašenka pasakė: „Prekyba – prašau, o demokratiją pasilikite sau”. Štai taip. O paprastam žmogui užtenka paprastų dalykų – pavalgyti, atsigerti ir apsirengti (nors ir kukliai). Apie kitką pagalvos Batjka (balt. Tėvelis). Taip pat ir apie istoriją.

O kas tai yra Baltarusija? Iki 1990 m. tokios valstybės nebuvo, buvo tik teritorija, kurioje gyveno istorinių baltųjų rusėnų arba gudų genties palikuonys, kurie pastaruosius šimtmečius buvo valdomi Maskvos. Tiesa, kai bolševikai 1918 m. užėmė Vilnių, jie Vinco Kapsuko vadovaujami, buvo sukūrę LitBelą – neva lietuvių ir baltarusių valstybę, bet ji egzistavo daugiau bolševikų galvose, nei realybėje. Kad kilmės tema Baltarusijoje aktuali, rodo net du moksliniai veikalai, parašyti per pastarąjį dešimtmetį (Łatyszzonek, 2006 ir Бєлы, 2013).

Istorijoje negirdėta, kad su kryžiuočiais būtų kovoję baltarusiai, nes tokio darinio viduramžiais dar

nebuvo, bet šiandieniniai baltarusiai leidžia sau vadintis lietuviais, nes esą jie buvo dauguma LDK. Istorikas R. Kamuntavičius taip perteikia baltarusių aiškinimą: „jei baltarusiai vadinosi lietuviais (baltarusiškas žodis licvinai), tai kaip tuomet pavadinti lietuviškai kalbėjusiuosius? Čia randamas paprastas sprendimas – lietuvisai. Jis kildinamas nuo lietuviško žodžio ‘lietuvis’. Tai siekia XX a. pradžią, kai Lietuvos lenkai su-

galvojo šį terminą, nenorėdami atsisakyti savęs vadinti lietuviais. Kitas variantas – litoūcai (rusų kalbos žodis, reiškiantis lietuvi). Šios diskusijos dėl terminų vis dar aktualios šiandieninėje Baltarusijoje ir kol kas neaišku kaip pasibaigs... tokios tendencijos glumina lietuvius, kurie jaučiasi apvagiami”.

Mūsų istorija yra keistas dalykas (istorikai sako, kad ne tik mūsų) – pvz., nors Holokaustą Europoje organizavo ir vykdė hitlerinė Vokietija, bet šiandieninė Lietuva vis dar turi atsimušinėti kaltinimų, kad okupuota valstybė kažkaip galėjo dalyvauti šiame gėdingame procese. Taip ir su viduramžiais – mums yra primesta diskusija su baltarusiais dėl Lietuvos DK istorijos. Juokinga, bet taip yra. Todėl tenka ieškoti argumentų, kad ne rusėnai, kurių buvo daugiau, buvo LDK suverenai. R. Kamuntavičiaus argumentas: „Privalome prisiminti, kad viduramžiais buvo visai kitas valstybės ir visuomenės suvokimas. Viduramžių visuomenė, pirmiausia, funkcionavo per žmogiškuosius santykius. Kur kas svarbiau, nei vartojama kalba, buvo klausimai, kam esi prisiekęs ir kas yra tavo ponas. Pavyzdžiui, jei prisiekei Prancūzijos karaliui ir esi jo vasalas, tai tu ir visi nuo tavęs priklausantys žmonės esate prancūzai. Jei Prancūzijos karalius kažkur savo žemėse įkūrė miestą ir davė jam privilegiją, visi miesto gyventojai yra prancūzai – prancūzų karaliaus pavaldiniai. Be to ir demokratijos nebuvo, valstybę valdė tik privilegijuoti luomai – dvasininkija ir bajorija. Reiškia, ne dauguma lėmė, kokia buvo valstybė. LDK atveju valstybę sukūrė neabejotinai lietuviškos kilmės dinastija, XI–XIII a. išaugusi lietuvių genties teritorijoje, kuri atsirado vadinamosios baltiškos Rytų Lietuvos pilkapių kultūros erdvėje. Tai įrodo archeologiniai, lingvistiniai ir istoriniai tyrimai”.

Taigi turime spręsti ne tik šiandieninės Lietuvos valstybės saugumo, bet ir savo istorijos saugumo klausimus. Istorikas R. Laužikas sako, kad savo istoriją mes saugome blogai. Toks pavyzdys: savo teatro istoriją mėgstame pradėti nuo pirmojo lietuviško vaidinimo „Amerika pirtyje”, XIX a. pabaigoje, 1899 m. suvaidinto Palangoje, o juk teatras jau veikė Valdovų rūmuose XVI a. ir vėliau Vilniaus universitete. Bet ne, mat ten buvo vaidinama ne lietuviškai. Panašiai ir kitais atvejais – pvz., jeigu poetas A. Mickevičius rašė ne lietuviškai, mes nelaikome jo lietuviu, nors jis dainavo: „Ziemio moja rodzona, Litwo moja šwięta” – „Gimtoji žeme mano, šventa mano Lietuva”. „Jei mes atsisakome savo LDK istorijos, tai kiti ją priglaudžia”, – ironizuoja istorikas.

Skelbiamas jaunimo organizacijų veiklos projektų finansavimo konkursas

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos paskelbė Užsienio lietuvių jaunimo organizacijų veiklos projektų finansavimo 2020 metais konkursą.

Konkurso tikslas – užtikrinti atstovavimą užsienio lietuvių jaunimo interesams bei stiprinti užsienio lietuvių jaunimo organizacijas, kad būtų skatinama jų veiklos kokybė, plėtra ir sudarytos sąlygos ugdyti užsienio lietuvių jaunimo bei užsienio lietuvių jaunimo organizacijų kompetencijas.

Konkurso būdu finansuotina viena iš žemiau išvardintų veiklos formų:

1) užsienio lietuvių jaunimo organizacijų vienijimas, užsienio lietuvių jaunimo organizacijų veiklų koordinavimas (teikiant pildoma Nuostatų 1 priede nustatytos formos paraiška ir Nuostatų 3 priede nustatytos formos sąmata);

2) kitų projektų, įgyvendinamų užsienio lietuvių jaunimo organizacijų, arba įgyvendinamų kartu su partneriu (-iais) vykdymas (teikiant pildoma Nuostatų 2 priede nustatytos formos paraiška ir Nuostatų 3 priede nustatytos formos sąmata).

Paraiškos priimamos iki 2020 m. sausio 6 d. 23 val. 59 min. (Lietuvos Respublikos laiku).

Daugiau informacijos: <http://bit.ly/2L2phlq>

Užsienio lietuvių departamentao inf.

TELKINIAI



Po sėkmingo koncerto – puiki nuotaika. „Gintaro“ studentų grupė



Visą vakarą Jaunimo centro didžiojoje salėje sukosi poros.

Toronto „Gintaro“ koncertas Čikagoje

RIMA LINTAKAITĖ

Lapkričio 16 d. Čikagos Jaunimo centre vyko smagus lietuviškas vakaras, „Tautiška vakaronė – An Evening of Lithuanian Folklore“. Į Čikagą dviem autobusais buvo atvažiavę 53 šokėjai iš Toronto (Kanados) – tautinių šokių ansamblis „Gintaras“ – surengti koncertą „Aštuonnytis“. Su tėveliais iš viso atvyko apie 80 žmonių! Nuo pirmo žingsnio scenoje žinojau, kad „Gintaras“ puikiai atliks programą.

Pirmas šokis ir muzika beveik visiems žiūrovams buvo žinoma – „Polka op-op“. Šokio premjera įvyko prieš keletą metų, ir nuo to laiko, girdėti, šokiuose, stovyklose, suvažiavimuose ir t. t. visi pradeda šiuo šoku! Taigi ir čia buvo puikus pirmas šokis. Studentų grupės šokėjai (kuriuos moko Romas Jonušonis, „Gintaro“ vadovas, ir Ramona Kaminskaitė) sušoko tris šokius iš eilės: „Polką op-op“, „Šelmių polką“ ir „Malūnėlį/Malūną“. Po studentų grupės jaunių grupė (mokytoja Vilija Yčaitė-Watt) šoko „Navatną polką“ – man nematytą šokį, bet buvo smagu žiūrėti, o ir muzika įdomi.

Toliau – mažiausieji Toronto šokėjų, jauniausieji vaikai (mokytoja Gintarė Kalendrienė). Pirmu žingsneliu mažiukai pašoko, patrepšėjo ir paplojo. Publika jiems plojo garsiausiai. 5-7 metų mažiukai gražiai atliko „Kačiukus“ ir „Norio miegu“. Po to šoko vyresnieji vaikai (mokytoja Jurgita Zlatkienė) du šokius, kuriuos jie šoks per 2020 m. Šokių šventę – „Laikroduką“ ir „Jurgelį meistrelį“. Šie vaikai gražiai kilnojo kojas, mergaitės puikiai tiesė sijonus

ir visi šypsojosi.

Po vaikų šokių studentai vyrai gerai pašoko „Juodbėrėlį“. Mergaitės prisidėjo su „Galalių gegužinė“ ir „Bajorėlis“. Per „Bajorėlį“ vėl visa salė dainavo, siūbavo ir plojo. Tai Toronto „Gintaro“ tradicinis šokis, kuris visiems patinka. Paskutinį šokį

atliko jaunių grupė, sušokusi „Linksmapolkę“.

Po paskutinio šokio visi šokėjai išbėgo į sceną nusilenkti, ir visa salė plojo. Įvairios šokių grupės, lituanistinės mokyklos ir kitos lietuvių grupės sveikino Romą Jonušonį („Gintaro“ vadovą) ir visą ansamblį su gražiai atliktu koncertu.



Į sceną nusilenkti išbėgo visi šokėjai.

Viktorijos Šileika, Donnos Biskys ir Stefanie D’Agostino nuotraukos



„Gintaro“ studentai šokio kūryje.



Šoka jaunių grupė.



Kiekvienas šaulių renginys pradedamas himnų giedojimu.



Audra Zakarauskas (d.) džiaugiasi Lietuvos šaulių sąjungos apdovanojimu.

Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas Šaulių namuose

RASA MARGANAVIČIUS

Jau tapo gražia ir prasminga tradicija Čikagos Vytauto Didžiojo šaulių rinktinei kiekvienais metais lapkričio mėnesį sukviešti visus lietuvius į Šaulių namus paminėti Lietuvos kariuomenės dieną.

Dienos renginiai visada prasideda šv. Mišiomis vienoje iš lietuviškų bažnyčių, šauliams iškilminga eiseną įnešant vėliavas. Po šv. Mišių šauliai aplanko Lietuvos karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Lietuvos laisvės gynėjams pastatytą paminklą ir atiduoda šaulišką pagarbą. Toliau renginys tęsiasi Šaulių namuose. Čia iškilmingoje dalyje giedami JAV ir Lietuvos himnai, tariami sveikinimo žodžiai, skaitomi pranešimai.

2019 m. lapkričio 24-oji – ypatinga diena Vytauto Didžiojo rinktinės šaulei Audrai Zakarauskas. LŠS išeivijoje Žvaigždės ordino tarybos pirmininkas Giedrius Bikulčius jai įteikė Lietuvos šaulių sąjungos pasižymėjimo III laips-

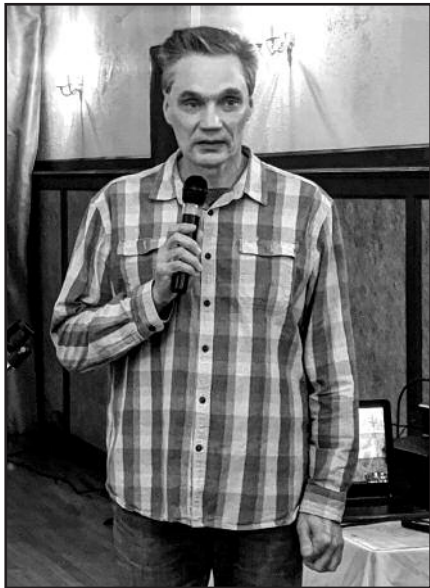


Išeivijos šauliai susirinko paminėti Lietuvos kariuomenės dienos....
Rasos Marganavičius nuotraukos

nio ženklą „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“. Visų šaulių vardu sveikiname Audrą Zakarauskas!

Tą dieną į Šaulių namus rinkosi

gausus būrys žmonių, kuriems buvo smalsu išgirsti Artūro Jakubonio pasakojimą. Jis – antrasis pasaulyje lietuvis, įveikęs Appalachian kelią (3542



Apie savo išskirtinį žygį papasakojo Artūras Jakubonis.

km) pėsčiomis.

Artūro kelionės patirtimi dalijamės su laikraščio „Draugas“ skaitytojais.

8–9 psl.

Detroito mokiniai paminėjo V. Kudirkos 120 mirties metines

VILIJA JURGUTIENĖ

Lapkričio 16-tą dieną „Žiburio“ mokyklos mokiniai prisiminė Lietuvos himno autorių Vincą Kudirką ir paminėjo jo 120 mirties metines. Vincas Kudirka mirė 1899 m. lapkričio 16 d., tik metams praėjus po to, kai jis parašė tautiškos giesmės žodžius, vos sulaukęs 40 metų. Tautiška giesmė pirmą kartą buvo giedama Peterburge 1899 m. lapkričio 13 d. – trys dienos iki jo mirties.

Minint šias metines mokyklos vedėja Vilija Jurgutienė mokiniams trumpai papasakojo apie Vinco Kudirkos gyvenimą, pabrėždama jo meilę lietuviškam žodžiui ir pasiryžimą atnaujinti lietuvių tautinę dvasią.

Kunigas Gintaras Jonikas sukalbėjo maldą, prisimindamas Lietuvos tautos kūrėjus ir dėkodamas Dievui už visus tuos, kurie moko vaikus lietuviškai rašyti, skaityti, lietuviškos kalbos ir kultūros. Po maldos mokiniai sugiedojo Lietuvos himną rankose laikydami geltonas rožes, Kudirkos mėgstamiausias gėles.



Aštuntokai Jonas Ulčinas, Lukas Perchanok, Viktorija Baukytė, aštuntos klasės mokytoja Eglė Garbenienė, septintos klasės mokytoja Vaida Maloney ir septintokas Justinas Del Pup su V. Kudirkos gyvenimo etapus atspindinčiais plakatais.

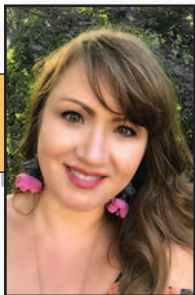


Mokyklos biuletenio lenta Dievo Apvaizdos parapijoje.

„Žiburio“ mokyklos archyvo nuotraukos



Antros klasės mokiniai Tadas Valkauskas, Neringa Jurgutytė ir Livia Valkauskaitė prie dr. Vinco Kudirkos atvaizdo.



Loreta Steffens

MADOS SKRYNIA

MADA, DŽIAZAS IR PUIKI NUOTAIKA

Atkelta iš 1 psl.

Kaip jau tapo tradicija, „Kuni-gaikščių užėja“ svečius vaišina gausia vakariene, kuri buvo lydima talentingo saksofonininko Mindaugo Matkaus atliekamo džiaz. Organizatoriai apgalvojo kiekvieną smulkia detalę – vakaras vyko prabangiai Esteros Kijajevienės papuoštoje salėje. Beje, pati ponia Estera pasirodė ir modelio *amp-lua* MK siuvimo studijos drabužių kolekcijoje. Šio renginio organizatorė, talentingoji MK siuvimo studijos dizainerė Milada Kunevičienė savo kolekcijai pasirinko raudoną spalvą ir įrodė, kad moteris gali būti žavinga bei rafinuotai stilinga nepriklausomai nuo amžiaus ar kūno sudėjimo. Šios kolekcijos moteris kaip tik tokia – paslaptinga, nebijanti išsiskirti ir subtiliai laužanti tradicinius rėmus. „Kiekviena moteris nori būti pastebima, elegantiška ir išskirtinė, todėl ši kolekcija apie tai. Yra toks posakis ‘When in doubt, wear Red’. Sąmoningai pasirinkau įvairaus amžiaus ir dydžių modelius: taip norėjau parodyti, kad

ir raudona spalva gali slėpti trūkumus ir išryškinti privalumus”, – pasakojo dizainerė. Žavingų modelių galvas, rankas ir netgi pačias sukneles puošė įmantrios gėlių aksesuarų studijos „Flora Lodge“ sukurtos gėlių kompozicijos. Šios studijos savininkė Joana Bernotė sukūrė išpūdingas gėlių aranžuotes, kurios dar labiau pabrėžė drabužių rafinuotumą ir suteikė šiai raudonai – fatališkai – kolekcijai subtilaus lengvumo.

Dizainerės Inos Stunžytės kolekcija iš merino vilnos, šilko ir kitų natūralių pluoštų buvo skirta svajoklėms – romantikėms. Tokia moteris yra apgaubta slidaus šilko ir lengvos vilnos, jina yra nekasdieniškai svajinga ir kartu paslaptinga, tokia dama mėgsta ryškias spalvas, kurios yra subtiliai suderintos tarpusavyje, praeiviai pavydžia ją palydi akimis. Įsisupusi į nepriekaištingai drapiruotą vilnos meno kūrinį, ji nepastebimai plaukia didmiečio gatvėmis, už savęs palikdama šilkinės svajonės pėdsakus.

Lietuvių dizainerė Audronė Stankūnienė pristatė kolekciją „Iš močiutės



Renginio vedėjai ir organizatorės.

Nijolės Shuberg nuotraukos

kiliais, kartais santūriais. Tad ir mano pristatyme pamatysite tai, kas manyje šiuo metu gyvena”. Ši vakarinių drabužių kolekcija pasižymėjo ypač prabangiais audiniais ir rafinuotu siluetu. Kiekviena moteris, pasipuošusi dizainerės Jūratės Biskienės vakariniiais drabužiais, tikrai pasijus išskirtine ir nepakartojama.

Turbūt nesuklysiu pasakiusi, kad Rasos Januška kolekcija salėje sukėlė tikrą audrą. Dizainerės sukurta tobulų linijų kolekcija buvo sutikta audringų plojimų. Ši kolekcija susidėjo iš dviejų organiškai susipynusių vizualus meno instaliacijų. Podiumu žingsniavo drąsios, savimi pasitikinčios ir nebijančios naujų iššūkių moterys, o virš jų buvęs ekranas tarytum veidrodis atkartoto moterų eisena, bet jau kitose dimensijoje. Mes, moterys, nešiojame daug kaukių gyvenime – mamos, žmonos, vadovės, namų šeimininkės, svajotojos, pašėlusios draugės... Rasos Januška kolekcija kaip tik ir skirta tokiai moteriai – save mylinčiai ir saviimi pasitikinčiai, tačiau dėvintičiai daug gyvenimiškų kaukių. Tokia moteris sugeba nustebinti ir netgi šokiruoti, bet tiksliai jeigu pati to panori.

Dizainerė Alesia Chaika savo kolekcija įrodė, kad drabužių dizainas yra neatsiejama meno dalis. Modeliai žingsniavo nešini paveikslais, kuriuos atkartoto plazdančios suknelės ir besiplaikstančios skarelės. Alesios kolekcija jautrią istoriją pasakojo meno kūrinių ir skoningai drapiruotų suknelių pagalba. Vaikystė susipynė su paauglyste ir brandžia jaunyste, o nepakartojamas moters žavesys ir trapumas tik dar labiau pabrėžė neapčiuopiamą moterišką esybę.

Drąsi, ryški, nepamirštama – taip apibūdinti garsios drabužių dizainerės ir menininkės Dvilės Riebschlager pristatytą kolekciją „Atspindžiai”. Anot dizainerės: „Žodis ‘Atspindys’ turi dvigubą reikšmę, kaip ir ši kolekcija: tarsi atspindys trejų metų darbo rūbų kūrybos srityje po net keleto dešimtmečių pertraukos, kaip ir šviesos atspindžiai skirtinguose paviršiuose. Gilindamasi į atspindžių esmę ir įvairovę aš panaudojau audinius, pasižyminčius skirtingomis atspindėjimo sa-

vybėmis: nuo metalinių, holografinių, šviesą atspindinčių, iki vaivorykštinius paviršius turinčių ir permatomos organzoz. Kad būtų įdomiau ir kaip iššūkį sau paeksperimentavau su nuo-



MK siuvimo studija pasirinko raudoną spalvą.



Iš Audronės Stankūnienės kolekcijos.



Alesia Chaika suknelė – tarsi meno kūrinys.

skrynios”. Pati menininkė kukliai pasakoja, kad Lietuvoje buvo mokytoja, ir siuvimas jai yra tik hobbis, tačiau mezgė, siuvinėjo nuo pat mažumės. Todėl nekeista, kad Audronės kolekcija pasižymėjo spalvingumu, raštų margumu ir technikos įvairumu. Dizainerė savo kolekcijoje sujungė mezgimą, nėrimą su šilku, linu, šifonu ir kitais neįprastais audiniais. O kad kolekcija yra tikrai pavykusi, liudijo jaunųjų modelių šypsenos ir smagus žingsniavimas podiumu.

Dizainerė Jūratė Biskienė savo kolekciją apibūdino šiomis mintimis: „Džiazas – tai muzika, kurios pagrindas yra improvizacija. Jos pagalba muzikantas kalba apie dalykus, slypinčius viduje; tų pačių natų skambėjimas gali įgauti skirtingą atspalvį priklausomai nuo atlikėjo. Mada, stilius yra žmogaus individualybės išraiška, atspindinti jo dvasinę ir fizinę būseną, tik ji atsiskleidžia spalvų ir formų deriniais, kartais plevenančiais, pa-



Dvilės Riebschlager braižas – ryškus ir nepamirštamas.



Inos Stunžytės „šilkinė svajonė”.



Elegantiškas Jūratės Biskienės vakarinis drabužis.

stabia sintetinių audinių savybe – termine atmintim. Buvo įdomu pamatyti galutinį rezultatą ir kaip tokia trimatė struktūra keičia ir skaldo atspindžius”. Ši kolekcija taipogi buvo pristatyta New Yorko madų savaitėje, kur sulaukė didelio mados žinovų dėmesio.

Dizainerė Kristina Giedra savo studijoje „Kristina’s Design Palace” kuria vienetinius drabužius ir aksesuarus. Studijoje yra kuriami plačios paskirties ir dizaino drabužiai – nuo patogių laisvalaikio iki prašmatnių vestuvinių suknelių. Menininkė pabrėžia, kad jai yra labai svarbu, jog drabužis ne tik atliktų savo funkciją, bet būtų mielai nešiojamas ir nereikalautų daug priežiūros. Ar tai būtų aksesuaras, ar vakarinis apdaras, dizainerė viską kuria ir siuva pati. Net mažiausia detalė nepraslysta pro daug patirties turinčią Kristiną Giedrą. Menininkės aistra yra unikalių drabužių ir vienetinių ak-



Estera Kijajevienė – modelio amplua.

sesuarų kūryba. Kaip matėme iš mados renginyje „Mada ir džiazas” parodytos kolekcijos, moteris įkvėpimo sėmėsi iš šaltųjų sezonų išpūdingų gamtovaizdžių spalvų, nepakartojamų gyvūnų kailio raštų bei šiam sezonui būdingų jaukių tekstilės derinių.

Laimutė Sabaliauskaitė-Rudaitienė pristatė debiutinę kolekciją „Ir aš galiu!” Tiesą pasakius, tai buvo viso šauinių moterų klubo debiutinis pasirodymas. Į šį klubą susirinko meninės sielos bendramintės, norinčios išbandyti savo jėgas netradiciniame amplua. Šiam projektui moterys pasirinko tapybos ant šilko meno iššūkį, ir tai joms puikiai pavyko. Savo darbus pristačiusios autorės drąsiai žingsniavo podiumu su visiems mums pavydėtinu verž-



Auksuolės Kišonaitės-Marciulevičienės stilius – „odė lietuviškai estetikai”.

lumu. Klubo prezidentė ir idėjos autorė Laimutė Sabaliauskienė-Rudaitienė kartu su klubo „Ir aš galiu” moterimis linkėjo visiems mums siekti nepasiekiamo ir išmėginti dar nepatirto.

Vakaro viešnia Sofija Derehuz/Eleganza Club pristatė bene didžiausią šio vakaro kolekciją. Čia vyravo spalvų paletė, ypač tinkanti šaltajam metų sezonui. Kolekcijoje vyravo klasikiniai, dėmesį patraukiantys



„Laura Bridal” romantiška nuotakos suknelė.

deriniai. Šios kolekcijos herojė – ryški moteris, mėgstanti patogumą ir idealią estetiką. Po šios rudeniškos kolekcijos „Laurel Bridal” pristatė romantika dvelkiančią vestuvinių suknelių kolekciją. Kiekvienas pristatytas modelis buvo unikalus ir nepakartojamas. Dauguma demonstruotų suknelių buvo sukurtos Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos dizainerių.

Šio vakaro paskutinė kolekcija, sukurta dizainerės Auksuolės Kišonaitės-Marciulevičienės, tapo ode lietuviškai estetikai. Dizainerė išradingai suderino gerai pažįstamus etninius raštus su sparčiai besikeičiančiomis mados užgaidomis. Moterims ir vyrams skirta kolekcija išsiskyrė preciziškais linijomis ir kruopščiai apgalvotomis detalėmis. Menininkės rankomis pasiūti, išsiuvinėti, peltakiuoti ir aplikacijomis papuošti drabužiai tapo šio vakaro kulminacija.

Renginyje dalyvavo apie 500 žmonių. Pagrindinės šio renginio rėmėjos – Daiva Malūkas ir Vaida Čaplinskienė. Renginio metu vyko loterija, kurios metu buvo galima išlošti rėmėjų gausiai paaugotų prizų. Socialiniuose tinkluose „Mada ir džiazas” sulaukė didžiulio atgarsio. Atrodo, kad „Face-



Kristina Giedra atranda įdomius spalvų derinius.

book”, „Instagram” ir „Twitter” socialiniai tinklai visą praėjusią savaitę tuo tik ir dūzgė. Visur buvo galima išvysti menišką renginio nuotrauką, entuziastingus komentarus ir svečių atgarsius. Jau renginio aistroms apriimus, teko pabendrauti su jo pagrindine organizatore Milada Kunevičiene. Ji papasakojo apie šio renginio pradines užuomazgas, šių metų renginyje dalyvavusius dizainerius ir pagalbininkus, be kurių ši šventė nebūtų įvykusi.

„Ši graži tradicija tęsiasi jau daug metų. Senoji emigracijos karta, sukūrusi šį nuostabų renginį, perdavė organizacinius reikalus vėliau atvykusiems. Eilę metų renginio organizatorė ir idėjų generatorius buvo Lina Smilgienė. Jos dėka renginys tapo labai populiarus ir įgavo dabartinį formatą. Mes stengiamės pritraukti kuo daugiau kūrėjų ir po truputį atsisakyti paroduotųjų pasirodymo. Žinau, kad gan sudėtinga prikalbinti naujus dalyvius, nes ne visi pasitiki savo jėgomis, o ir išlaidos kuriant kolekciją podiumui siekia kelis tūkstančius dolerių. Mes visada laukiame naujų veidų, jaunų dizainerių, įvairių krypčių ir sričių kū-



Sofija Derehuz/Eleganza Club pristatė rudenišką kolekciją.

rėjų. Ne pirmus metus dalyvauja Auksuolė Kišonaitė-Marciulevičienė, Audronė Stankūnienė, Jūratė Biskienė, Joana Bernotė, Kristina Giedra, Dovilė Riebschlager, Ina Stunžytė. Labai džiaugiamės, kad keletas kūrėjų, kurie dalyvavo pirmą kartą, sulaukė daug dėmesio ir ovacijų. Moterų grupė, vadovaujama Laimutės Sabaliauskaitės-Rudaitienės, pademonstravo savo kurtas sukneles nuo medžiagos tapymo, kirpimo, siuvimo iki pilno įvaizdžio irėjimo podiumu. Labai netikėtas buvo



Rasos Januškos kolekcija – nebijančioms iššūkių moterims.

Rasos Januška dalyvavimas. Man nebuvo paslaptis, kad Rasa yra diplomuota rūbų dizainerė. Jos kolekcija sukėlė plojimų bangą dėl labai netikėtų konstrukcinių sprendimų. Pakvietėme keletą dalyvių, kurie gerai žinomi Čikagos mados industrijoje, bet mažiau žinomi mūsų, lietuvių, publikai – Aleksia Chaika, Sofija Derehuz/Eleganza Club ir Laurel Bridal.



Sveikintinas Laimutės Sabaliauskaitės-Rudaitienės debiutas.

Renginio tema pasirenkama bendruose pokalbiuose ir diskusijose su organizacinio komiteto nariais. Šiais metais jis buvo negausus, bet labai organizuotas. Didžioji dalis darbų teko Esterai Kijajevienei, man ir PLC atstovei bei koordinatoriui Dianai Aleknaitei. Dar kartą įsitikinau, kad didesnius darbus gali padaryti ir mažas kolektyvas, jei kiekvienas žinosime savo tikslą. Estera Kijajevienė daug metų valdo renginių organizavimo ir dekoravimo kompaniją, todėl jai buvo patikėtas renginio dekoras, o patikėkite, tai yra gan sunkus ir atsakingas darbas. Dar norėčiau paminėti, kad Esteros asmeninių pažinčių dėka mūsų loterijos prizai buvo tokie gausūs, kad turbūt nebuvo nei vieno nelaimėjusio, žinoma, jei pirkto loterijos bilietus. Diana Aleknaite vykdė informacijos sklaidos, pramoginės programos sudarymo, maisto užsakymų, bilietų spausdinimo, socialinių tinklų ir dar daug visokių darbų. Na, o man liko dizaineriai, modeliai, bilietų platinimas, loterijos prizų pristatymas socialiniuose tinkluose ir dar daug daug smulkių darbų, kurių niekas nepastebi, bet be jų renginys nebūtų toks, koks yra dabar”.

Kai pabodo vaikytis amerikietišką svajonę...

ARTŪRAS JAKUBONIS

Kai po 17 m. gyvenimo JAV aplankai 29 šalis, kai uždedi varnelę ir ant žymiausių šios šalies lankytinų vietų, kai dirbi tam, kad turėtum daugiau pinigų, didesnį namą ir naujesnį auto ir tuo pačiu daugiau beprasmių išlaidų, imi galvoti – ką čia nuveikus, ką daro ne visi...

Europoje visi kalba apie El Camino, Šv. Jokūbo kelią Ispanijoje (800 km/500 mylių). Nutariau išmėginti jėgas ir aš. Pradėjau ieškoti informacijos Google. Kadangi Google – amerikietiška kompanija ir kadangi visi amerikiečiai dideli patriotai (America first), man pirmiausia atvertė informaciją apie Appalachian trail. Nieko nebuvo apie tai girdėjęs, nors beveik 4 metus gyvenau visai šalia. (Buvo per daug užsiėmęs besivaikydamas amerikietišką svajonę). Oficialus tinklalapis <http://www.appalachiantrail.org> skelbė, kad tai ilgiausia oficiali pėsčiųjų trasa pasaulyje (2200 mylių/3542 km). Ja galima eiti tik pėsčiomis, nenaudojant nei dviračių, nei arklų ar kitokių nešulinių gyvulių. Viskas, ką turi, tai kuprinė ir tu pats. Kaip vėliau sužinojau, yra dar dvi ikoninės kuprinėtojų (backpackers) trasos JAV. Be Appalachian trail, kitaip AT, vakarų pakrantėje yra dar Pacific Crest Trail (PCT 2650 mylių/4265 km) ir Continental Divide Trail (CDT 3100 mylių/4989 km). PCT ir CDT jau leidžiama keliauti ne tik pėsčiomis, bet ir arkliais ar kitais gyvūnais. Nemažai kuprinėtojų entuziastų svajoja įveikti visas tris trasas ir užsidėti taip vadinamą trigubą karūną (Tripple crown). Nedaug kam pavyko tai padaryti, tik šiek tiek daugiau nei 900 žmonių. Ir vienas tarp jų yra lietuvis Viktoras Kubilius (slapyvardis „PAPPY“). Mes galime didžiulis tuo, kad jis yra seniausias (87 m.) gyvas Tripple Crowner. JAV kuprinėtojų bendruomenėje jis yra labai gerbiamas. Bet apie Viktorą šiek tiek vėliau.

Appalachian trail

Ši trasa daugiau nei keturis kartus ilgesnė už El Camino trasą. Be to, reikalauja fizinių ir psichologinių jėgų. Sutikau trasoje žmogų, kuris tris kartus kopė į Everesto bazinę stovyklą. Sakė, kad kopimas į Everestą kur kas lengvesnis. El Camino yra pasi-vaikščiojimas parke, palyginus su AT. Kas netikit, gali pabandyti patys. Statistiškai tik vienas iš penkių baigia visą trasą. Kelionės pradžioje mano registracijos numeris buvo 900. Baigdamas tapau 120-uoju; tuo metu baigė tik 14 proc. 2018 metai buvo labai nebūdingi AT. Daug snigo ir šalo, daug lijo, tad 6 val. teko eiti pėdos gilumo vandens trasa; teko eiti tornado priešaky, bet apie tai sužinojau tik kitą dieną iš radijo. Aš tik stebėjau – kodėl tiek daug medžių virsta aplink mane? Nebūdingos oro sąlygos atbaidė daug kuprinėtojų. Per pirmas 3 dienas ar tris savaites pasitraukia apie 60 proc. žygeivių, kurie suvokia, kad yra netinkamoje aplinkoje. Likusi dalis pasitraukia vėliau dėl nuovargio, traumų, pritrūksta finansų ar pačioje pabaigoje palūžta psichologiškai. Kas nori numesti svorio be varginančių dietų ir piliulių, šita trasa labai tinkama. Per tris savaites tikrai numesi 5–7 kg. Kelionės pabaigoje 12–14 kg – kaip nebūta.

Pati trasa driekiasi rytinėje JAV dalyje, per senuosius Appalachian kalnus, kurie yra panašaus amžiaus kaip Uralo ar Karpatų kalnai. Prasideda Georgia valstijoje, 98 mylios į šiaurę nuo Atlantos, ant Mt. Springer kalno. Kerta keturiolika rytinių valstijų ir baigiasi Naujojoje Anglijoje, Maine valstijoje, Baxter nacionaliniame parke, ant Mt. Katahdin kalno.



Pirmoji diena – visos kelionės patirtys dar prieš akis.

Artūro Jakubonio nuotraukos

Pati trasos idėja gimė 1921 m., kaip vieta žmonėms pabėgti nuo miesto šurmulio ir streso į gamtos prieglobstį, atgauti ramybę ir dvasines jėgas. (Keista, kad jau tuo metu egzistavo stresas; ką anų laikų žmonės pasakytų apie dabartį?) Vis daugiau įtakingų žmonių palaikė šią idėją, ir 1937 m. ji buvo baigta. Tik šiuo metu ji šiek tiek pakoreguota, yra ilgesnė už originalią ir pastūmėta toliau nuo civilizacijos. Nuo to laiko šioje trasoje lankosi minios žmonių. Šia trasa kas metai žengia apie 3 milijonus lankytojų, kas pasirenka kaip savaitgalio pramogą, kas savaitę ar mėnesį. Kaip jau minėjau, tik nedidelė dalis praeina visą kelią.

Pati trasa yra palyginus labai siauras ruožas (300 m pločio, saugomas JAV vyriausybės) laukinės gamtos, visai šalia šiuolaikinės civilizacijos. Yra vietų, iš kur gali matyti New Yorko dangoraižius (jei matomumas geras). Tuo pačiu 80 proc. trasos neveikia mobiliojo telefono ryšys. Tai lyg 8-ajame dešimtmetyje sustingę miesteliai, kurie bando atlaikyti šiuolaikinio kapitalizmo grimasas. Tai labiau realus JAV veidas, kuris skiriasi nuo papudruotos ir „Photoshopu“ pakoreguotos JAV amerikietiškos svajonės. Tai ne turistinė JAV realybė su savais dideliais vargais ir mažais džiaugsmiais. Tačiau tai labai unikali trasa, kuri traukia labai daug europiečių. Europoje tokių dalykų beveik jau nebeegzistuoja.



Mt. Springer – oficiali trasos pradžia.

Kas tie žmonės?

Šioje trasoje nesutiksi prezidentų, ministrų pirmininkų, senatorių ir Kongreso narių, visokių Kardashian lygio išmybių, kino ar sporto „žvaigždžių“. Tai karminė vieta, kur dar sklendo senųjų indėnų dvasios. Kažkada čia būta indėnų šventos vietos, kol juos išstūmė „šiuolaikinė civilizacija“. Dabar tai trasa paprastiems žmonėms, kurie tyliai, be didelių ir garsių kalbų daro savo darbą, kad ši šalis galutinai nežlugtų, ir saugo viltį, kad ateitis bus šviesi visiems čia gyvenantiems, o ne tik saujelei „išrinktųjų“. Be paprastų amerikiečių sutikau ne vieną kuprinėtoją iš Vokietijos, Olandijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Kanados ir Australijos. Keista, kaip kartais suveda likimai. Teko garbė sutikti amerikiečių karo lakūną, kuris 1992 m. gabeno įrangą į besikuriančią JAV ambasadą Vilniuje, pagyvenusių britų porą, kuri gyvena tame pačiame mieste, tame pačiame kvartale su mūsų stipruoliu Žydrūnu Savicku, ar olandų kariški, kuris prieš pusę metų apmokė Lietuvos kareivėlius vairuoti pėstininkų mašinas „Boxer“.

Kas tie žmonės? Tai daugiausia jaunimėlis, ką tik po mokyklos ar koledžo, kurie supranta, kad kai įsisuks į kasdienybę, nelabai turės laiko įgyvendinti tokią svajonę. Tuo labiau gera proga patraukti „žolės“, nes ji legali beveik visose valstijose, per kurias driekiasi trasa. Kita dauguma – tai išėję į pensiją kariškiai, jėgos struktūrų atstovai, taip pat vadinamo „vaikų bumo“ karta, kurie bando pasivyti laiką. Jie laiko turi daug, bet jėgų vis mažiau. Sutikau dvi išėjusių į pensiją poras, kurie pardavė viską ką turėjo: namus, mašinas ir kitus nelabai reikalingus daiktus (kaip jie patys sakė – mažiau daiktų, mažiau galvos skausmo. Kas prisimena „Hiperbolės“ dainą – „Kai nieko neturi, tai ir nereikia nieko, tik gabalėlio mėlyno dangaus), užsidėjo kuprines ir dabar visas jų džiaugsmas – laukinė gamta su minimaliais poreikiais.

Kuprinėtojų mažuma – tai tokie kaip aš, kurie nori pabėgti nuo triukšmo, susiliesti su gamta ir leisti savo smegenims pailsėti. Mano motyvacija buvo nusikratyti savo demonų (visokių baimių) ir rasti atsakymą: ar žmonijos kvailumas turi ribas? Mano išvada tokia: žmonijos kvailumas ribų neturi, bet vilties dar yra. Kaip sakė vieno filmo herojus: „Žmonės kažkodėl atskleidžia geriausias savo savybes pačiose blogiausiose situacijose – kai vyksta karai, stichinės nelaimės ar kitokios negandos“. Bendradarbiavimas, o ne konkurencija dar gali padėti žmonėms. Nesutinku su šūkiu, kad išgyvena stipriausias. Garsus fizikas I. Newton sakė: „Mes per daug statome sienų ir per mažai tiltų“. O dėl vidinių demonų – tai reikia ilgesnio laiko jiems įveikti. Mano močiutė sakydavo: „Niekada neišsižadėk ligos, tiurmos ir ubago lazdos“. Kai suvoki, kad negali išvengti tokių „demonų“ kaip mirties, senatvės, ligos, skurdo baimių, padeda ir gali džiaugtis gyvenimu.

Kita dalis kuprinėtojų yra, kurie nepritampa prie dabartinės visuomenės ar visuomenė juos atmeta. Kelionės metu sutikau vyruką, kuris gąsdino visus aplink, nes buvo dviejų metrų ūgio, apsirengęs kaip moteris ir su žinduku burnoje. Atrodė nenormaliai ir visi jo šalinosi. Bet pašnekintas pasirodė normalus

žmogelis, kuris gimė vyru, bet norėtų būti moterimi, tačiau neturi pinigų operacijai, todėl bastosi po miškus, toliau nuo pažangiosios visuomenės. O juk senieji Amerikos gyventojai – indėnai seniai pripažino, kad yra penkios žmogaus kūno būsenos: 1. Vyras; 2. Moteris; 3. Moteris vyro kūne; 4. Vyras moters kūne; 5. Žmogus, kuris negali apsispręsti, kurios lyties jis yra. Indėnai rengdavo savo vaikus iki dešimties metų vienodai. O dabar vaikas dar negimė, o jau rengiami kažkokie „dušai“ ir puošiami kambariai mėlynom ar rožinėm spalvom.

Dalis kuprinėtojų yra dabartinių karų veteranai, kurie atbuvę kelis turus Irake ar Afganistane, niekaip nepritampa prie dabartinės visuomenės, nes nesuspranta, kur dingę visos tos demokratinės „vertybės“, kurias jie skleidė kitose šalyse ginklų pagalba. Nemažai jų išeina savo valia anapilin. Yra ir labai savotiškų asmenybių. Tokių, kurie visą trasą eina basi. Pradžioje buvau girdėjęs gandus apie juos, bet netikėjau, kol nepamačiau savo akimis. Su gerais batais eiti labai sunku, o basam – kažkas nerealaus. Tokius vaizdus galima pamatyti youtube <https://www.youtube.com/watch?v=GGCQtTTPCQAT#35> INTO NEW HAMPSHIRE, BARELY Appalachian Trail Thru-Hike 2018 (Vienas vaikinai – ant rą minutę ir kitas vaikinai – 6 minutę).

Yra ir labai įdomių asmenybių. Tai Crawford šeima – vyras su žmona ir šešiais vaikais nuo 17 iki dviejų metų. Jaunėlį nešė ant nugaros beveik visus šešis mėnesius. Sekiau jų kelionę youtube („Fight for Together“) ir negalėjau atsistebėti, kaip jie nepalūžo. Kita labai įdomi asmenybė, kurią jau minėjau anksčiau, tai Viktoras Kubilius, „PAPPY“. Kai pradėjau kelionę, galvojau būsiu pirmas lietuvis, įveikęs šią trasą. Bet apie pusiaukelę išgirdau gandus, kad dar vienas lietuvis yra trasoje ir kad jis bando sumušti rekordą kaip seniausias žmogus, įveikęs šią trasą. Interviu su juo šioje nuorodoje: <https://thetrek.co/appalachian-trail/87-year-old-pappy-attempting-become-oldest-appalachian-trail-thru-hiker/> Jam tuo metu buvo 87 m. Oficialus šiuo metu rekordas yra 82 m. Tai įvyko jau prieš 22 m. (1996 m.). Taigi aš jau nebe pirmas. Bet estus ir „braliukus“ latvius aplenkė. Gaila, bet Viktorui šį kartą nepavyko trasos baigti. Trauma ir nuovargis po 7 mėn. jį sustabdė. Bet dėl jo ankstesnių žygių Lietuvos vardas buvo minimas ne kartą.

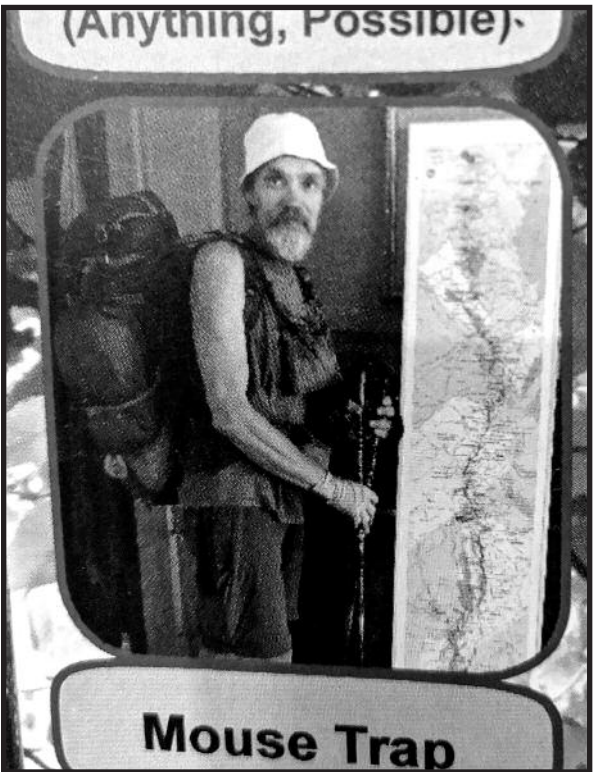
Kelionės metu sutikti žmonės dėl mano akcento dažnai teiraudavosi – iš kur aš kilęs. Tad Lietuvos (Lithuanian) vardą minėdavau kokių penkis kartus per dieną. Per visą gyvenimą neteko taip dažnai tarti Lietuvos vardo, kaip teko daryti šioje kelionėje.

Ar tai sunki kelionė?

Tikrai taip. Vidutiniškai prireikia 6–7 mėn. visiškai įveikti trasą. Man pavyko per 130 dienų (pradėjau kovo 11 d. ir baigiau liepos 18 d.), vidutiniškai 16.92 mylios per dieną (27.2 km). Bet dėl poilsio dienų, logistikos ir kitokių sustojimų dažniausiai eidavau 13–15 val. per dieną, po 20 mylių (32 km). Buvo 3 dienos, kai įveikiau maratoną. Pagrindinis kriterijus energijai palaikyti buvo geriamas vanduo. Visą kelionę kamuodavo mintis – ar kitame sustojime yra vandens. Per šią kelionę taip buvau pripratęs prie natūralaus upelių, šaltinių, ežerų vandens, kad kai mieste ragaudavau čiaupo vandens, negalėdavau gerti dėl chloro koncentracijos. Dabar vėl pripratau. Maisto nešdavau 5–7 dienoms. Ir vis tiek labai norėjosi valgyti. Turėjau maždaug 1 kg (3000–4000 kal.) dienai. O sudegindavau 6000–8000 kal. Daugiau nelabai pajėgiau pasiimti. Mano kuprinė sverdavu nuo 28 iki 40 LBS (13–18 kg). Kuprinėtojų taisyklės rekomenduoja nešti ne daugiau kaip ketvirtį savo kūno svorio. Kiekvienas papildomas 100 gr ant nugaros labai jautėsi. Pagal Murphy dėsni: „Kai eini nusipirkti maisto, kuprinė apytuštė, ir eini žemyn nuo kalno. Kai apsiperki, tai kuprinė – sunkiausia, ir tuomet kyli į kalną“. Juk visi miesteliai – prie kelių ir slėniuose. Logiška ar ne? Bet po kurio laiko, pastebėjau, kad vis dėlto leisti nuo kalno kur kas sunkiau, nei kopti į jį. Juk ir tikrame alpinizme 90 proc. nelaimių įvyksta leidžiantis nuo kalno, o ne lipant į jį. Ar galima į šią kelionę leisti fiziškai nepasiruošus? Taip, galima. Bet tada reikia pradėti labai lėtai ir klausytis savo kūno. Nepersistengti. Bet, kaip sakė įžymus rusų karvedys A. Suvarovas: „Sunku pratybose, lengva mūšyje“. Ašėjau po šiokių tokių pratybų, todėl buvo lengviau ir beveik išvengiau traumų, išskyrus kelis lengvus negalavimus. Morališkai buvo žymiai sunkiau, ypač pabaigoje. Nors šią kelionę vadinau vaikščiojama meditacija, tačiau paba-



130 dienų sunkioje kelionėje – ir tikslas pasiektas.



Artūras „Mouse Trap“ prie trasos žemėlapiu.

goje ir medituoti nelabai pavykdavo. Rytais tiesiog per prievartą lįsdavai iš palapinės.

Yra tokie Baltieji kalnai (White Mountains) New Hampshire valstijoje ir toks garsus toje vietoje Mt. Washington. Pagal oro sąlygas – tai pati atšiauriausia vieta žemyninėje Šiaurės Amerikoje. 1934 m. ant to kalno buvo užregistruotas didžiausias vėjo greitis – 231 mylia (372 km) per valandą. Tai didžiausias bet kada žmogaus užregistruotas vėjo greitis žemėje. Kiekvienais metais 1 ar 2 žmonės žūva ant to kalno slaitų, neįvertinę staiga besikeičiančių oro sąlygų. Nežinau kodėl, bet būtent šioje vietoje daugelis AT kuprinėtojų palūžta morališkai. Vietinių hostelių šeimininkai vadina juos užšalusiais laike (Frozen in time). Jie užsuka į hostelį dienai ar dviem ir lieka dar savaitei ar dviem. Po to sunkiai pajuda link finišo, o kartais pasuka namo.

Geroji aura

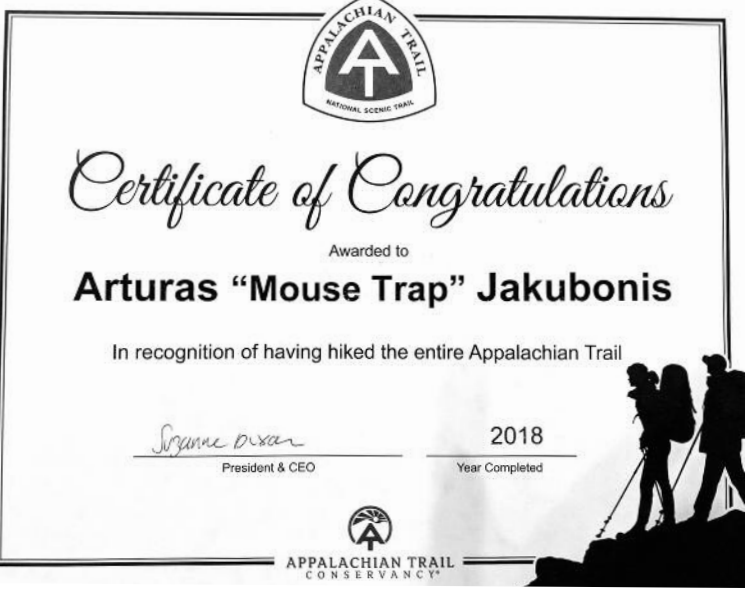
Nepaisant kai kurių sunkumų, vis dėlto ta kelionė turi savo gerąją aurą. Ji apvalo sielą. Būvimas laukinėje gamtoje suteikia naujos energijos. Supranti, kad šiaip nereikia labai daug, kad pasijustum nors iš dalies laimingesnis. Švarus vanduo, šiek tiek maisto, visi būtiniausi daiktai telpa į vieną kuprinę. Ir miestų šviesos neužgožtas naktinis dangus. Rytais patekanti saulė. Pradedantys čiulbėti paukščiai. Karštos kavos puodelis rytą ir skani vakarienė (po ilgoėjimo visą dieną skanu bet kas). Viskas tavo. Sutinki įvairių gyvūnų, paukščių, kurie beveik nesibaido žmogaus. Teko sutikti visus Big Four (Didįjį ketvertą): elnias, briedis, juodoji meš-

kutė ir gyvatė barškuolė. Tai ikoniniai šios trasos gyvūnai. Meškutę, kaip bebūtų keista, pamačiau miestelyje. Buvo atėjusi patikrinti šiukšlių kontenerių, ieškojo maisto. Virginijoje yra rezervatas, kur ganosi laukiniai poniai, be galo mieli ir protingi padarai. Kelionės pabaigoje jau buvo daug laukinių mėlynių ir aviečių, netgi baravykų. Pakeliui praeini pro tris ažuolus, kurie yra senesni nei pati JAV valstybė (apie 300 m.). Aišku, jiems toli iki lietuviškos Stelmuzės, bet vis tiek atrodo išpūdingai. Smagu sutikti daug naujų veidų, kurie gyvena ta pačia svajone kaip ir tu. Nesvarbu, kad kai kurie knarkia naktimis, todėl negali normaliai išsimiegoti. Kiti elgiasi su gamta ne taip, kaip liepia AT trasos garbės kodeksas – „Leave No Trace“ (nepalik jokio pėdsako). Bet kitų žmonių geri darbai gerokai nusveria tas mažas blogybes.

Ši trasa atsirado ir iki šiol egzistuoja dėl šimtų savanorių, kurie be jokio atlygio, o dažnai ir naudodami savo lėšas, atlieka įvairiausius darbus, be kurių trasa gamtos būtų vėl atsiimta. Savanoriai išvalo užžėlusius takus, išgriuvusius medžius, pataiso ar pastato potvynių nuneštus tiltus ir tiltelius, prižiūri ir atnaujiną prieglaudų (shelter, hub) pastatus. Ir dar daug visokių gerų darbų atlieka, kas gerokai palengvina šią ir taip nelengvą kelionę. Kita grupė geruolių yra taip vadinami „Trail Angels“ (trasos angelai), kurie daro „Trail Magic“ (trasos stebuklus). Jie stovi, kur trasa susikerta su vietiniais keliukais ar poilsio aikštelėmis ir savo lėšomis vaišina visus praeinančius kuprinėtojus maistu, gėrimais, stipriai palaiko morališkai, neretai nuveža kur reikia ar net suteikia nakvynę savo namuose be jokio atlygio. Tai žmonės, ant kurių tylaus gerumo dar laikosi ši šalis.

Besidomintiems JAV istorija būtų labai įdomu praeiti pro tokias vietas kaip Mason/Dixon linija. Tai vieta, kur prasidėjo kertinis JAV istorinis įvykis – pilietinis karas, nulėmęs tolesnę JAV vystymosi kryptį. Einant pro tuos mūsų laukus, kur vyko lemiantys susirėmimai tarp Pietų ir Šiaurės, lieka gilus išpūdis. Kai kurių žmonių galvose šis pilietinis karas vyksta iki šiol, ypač tokiose valstijose kaip Virginia, North Carolina, Tennessee.

Taigi, jei pabodo standartinis gyvenimas, leiskitės į kelionę pėsčiomis. Appalachian trail apvalys jūsų mintis ir sielą.



Lietuviui įteiktas oficialus pažymėjimas, liudijantis apie įveiktą trasą.



Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Daugiau kaip pusė tūkstančio šauktinių pradeda tarnybą

Vilnius (LRT.lt) – Gruodžio 2-ąją net trys Lietuvos kariuomenės kariniai vienetai pasitiko nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos (NPPKT) karius. Tarnybą Lietuvos kariuomenėje pradėjo daugiau kaip 550 karo prievolinkų.

Didžiausias skaičius jaunuolių atvyko į Sausumos pajėgų Mechanizotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Karaliaus Mindaugo husarų batalioną Panevėžyje: šį dalinį papildė per 310 NPPKT karių.

Į Motorizuotosios pėstininkų brigados „Žemaitijė“ Brigados generolo Motiejaus Pečiulionio artilerijos ba-

talioną atvyko daugiau kaip 160 jaunuolių.

Nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą daliniuose pradėjo ir 11 merginų. Daugumą visų atvykusiųjų – karo prievolinkai, į tarnybą atvykę savo noru arba pirmumo tvarka.

Per 9 mėnesius karo prievolinkas įgyja pagrindinį karinį parengtumą bei pasirengia veikti kariniame vienetė. Karo prievolinkai taip ne tik įgyja galimybę tapti profesinės karo tarnybos kariais, bet ir tapdami parengtojo rezervo kariais, atlieka konstitucinę pareigą ginti valstybę ginkluoto užpuolimo atveju.

Parlamentarai apie posėdžių transliaciją: bus linksma

Vilnius (ELTA) – Seimas nesibaimina viešumo, nes linkęs pritarti siūlymui viešai transliuoti Seimo valdybos ir seniūnų sueigos posėdžius bei jų įrašus skelbti internete.

Seimo narys Algimantas Salamankinas mano, kad bus linksma, nes Seimo valdyba daugiausia sprendžia komandiruočių klausimus, kas kur važiuoja. Politikas rekomendavo viešai transliuoti ir frakcijų posėdžius.

Parlamentaras Povilas Urbšys mano, kad siūloma posėdžių transliacija nukreipta į norą neva demaskuoti Seimo pirmininką Viktorą Prankietį.

Jis pažymėjo, kad Seimo valdyba svarsto klausimus, kurie daugiau susiję su Seimo darbo organizavimu, o ne su įstatymų leidyba. „Čia norima padaryti cirką“, – mano P. Urbšys.

Registruotose Statuto pataisose nurodoma, kad Seimo valdybos ir seniūnų sueigos posėdžiai, išskyrus uždarus posėdžius ir posėdžius, kuriuos Statutas leidžia rengti apklausos būdu, yra transliuojami internetu, ir šių posėdžių vaizdo įrašai skelbiami viešai Seimo valdybos nustatyta tvarka. Taip pat būtų daromi posėdžių garso įrašai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka perduodami į Seimo archyvą.

Ukraina išdavė JAV įtariamą Lietuvos pilietį

Vilnius/Kijevas (BNS) – Ukrainos generalinė prokuratūra paskelbė užbaigusi vieno Lietuvos piliečio, suminto dėl įtariamų kibernetinių nusikaltimų, ekstradicijos į JAV procesą.

„Šis asmuo ilgą laiką buvo ieškomas amerikiečių teisėsaugos tarnybų, įtariant įvykdžius dešimtis sunkių tarpvalstybinių kibernetinių nusi-

kaltimų, ir šių metų spalį buvo sulaukytas per Ukrainos nacionalinės policijos specialiąją operaciją“, – sakoma policijos pranešime.

Generalinė prokuratūra šią bylą pavadino unikaliu bendradarbiavimo atveju, nes ekstradicija iš Ukrainos į JAV pirmąkart vyko supaprastinta tvarka.

Kauno orkestras – tarp „Grammy“ nominantų

Kaunas (Savivaldybės inf.) – Paskelbtame prestižinių muzikos apdovanojimų „Grammy“ nominantų sąrašė galima rasti ir Kauno miesto simfoninio orkestro vardą. Šio orkestro, diriguojant jo vyriausiajam dirigentui Constantin Orbelian, kartu su visame pasaulyje žinomomis amerikiečių tenorais Stephen Costello Kaune įrašyta kompaktinė plokštelė „A Te, o Cara“ pristatyta „Grammy“ apdovanojimams geriausio klasikinio solo vokalinio albumo kategorijoje.

Svarbu ir tai, kad plokštelė įrašė būtent Lietuvos įrašų bendrovė, „Baltic Mobile Recordings“, o ją išleido ilgus metus su Kauno miesto simfoniniu orkestru bendradarbiaujanti legendinė leidybinė bendrovė „Delos music“ (JAV).

„Tai – jau trečioji nominuota šiam prestižiniam apdovanojimui kompaktinė plokštelė iš turtingos Kauno miesto simfoninio orkestro diskografijos. Galime daryti išvadą, kad esame teisingu keliu. Džiaugiamės, kad esame pastebėti ir įvertinti. Stengiamės garsinti Lietuvos vardą visame pasaulyje“, – teigia orkestro vadovas Al-



Kaune įrašyta Kauno simfoninio orkestro plokštelė pristatyta „Grammy“ apdovanojimams. „Deloc Music“ nuotr.

gimantas Treikauskas.

Apdovanojimo tikimasi sulaukti ir už kitą orkestro bei jo vyriausiojo dirigento C. Orbelian darbą, – kartu su užburiančiu sopranu Veronika Dzhiioeva Kaune įrašytą kompaktinę plokštelę „Ritorna Vincitor!“. Ši plokštelė nominuota svarbiausiems klasikinės muzikos įvertinimams – Tarptautiniams klasikinės muzikos apdovanojimams 2020 m. (ICMA 2020) vokalo kategorijoje. Plokštelę taip pat išleido „Delos Music“.

Rusija padėjo kaltinamajam išvengti ekstradicijos

Amsterdamas (BNS) – Nyderlandų prokurorai apkaltino Rusiją sąmoningai leidus asmeniui, įtariamam prisidėjus prie 2014 m. įvykdyto Malaizijos oro bendrovės „Malaysian Airlines“ lėktuvo numušimo virš Rytų Ukrainos, išvykti iš šalies ir taip pažeidus Europos konvenciją dėl ekstradicijos. Šią konvenciją globoja Europos Taryba – svarbiausia žemyno žmogaus teisių organizacija, prie kurios Rusija prisijungė 1996 m.

Prokurorai gruodžio 2 d. paskelbė, kad Volodymyras Cemachas laikomas

įtariamuoju dėl keleivinio lėktuvo numušimo ir 298 jo keleivių bei įgulos narių žūties. Jokie kaltinimai jam nepareikšti.

Olandų prokurorai sakė prašę Rusijos areštuoti V. Cemachą, kad būtų galima jį išduoti. Tačiau jis, manoma, jau grįžo į Rytų Ukrainą.

Anot prokurorų, Rusija „tyčia leido ponui V. Cemachui išvykti“ iš šalies.

Nyderlandai nurodė iškart aukščiausiu lygmeniu paprašę Maskvos perduoti jį apklausai, bet Rusija teigė negalinti jo rasti.

V. Putinas žada patobulinti sprogusią raketą

Maskva (ELTA) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas tikina, kad Rusija patobulins modernią ginklų sistemą, per kurios bandymą rugpjūtį, jai sproguos, žuvo septyni žmonės.

Kremliuje vykusioje ceremonijoje, kur žuvusių mokslininkų našlėms buvo įteikti valstybiniai apdovanojimai, V. Putinas taip pat pareiškė, kad jų vyrai nežuvo veltui.

„Pats tokių unikalių technologijų turėjimo faktas yra svarbiausias ir patikimas planetos taikos garantas,“ – ceremonijoje sakė V. Putinas.

Rugpjūtį bandymų poligone Archangelsko regione sproguos šiai ginkluotės sistemai, žuvo septyni žmonės, įskaitant penkis Rusijos branduolinės korporacijos „Rosatom“ darbuotojus. Šiaurės Rusijoje po sprogimo už-

fiksuotas padidėjęs radiacinis fonas, kuris sukėlė vietos gyventojų paniką ir Vakarų nerimą dėl Rusijos branduolinių pajėgumų.

Vakarų ekspertai mano, kad bandymų poligone sprogo „9M730 Burevestnik“ branduolinė sparnuotoji raketa, kurią V. Putinas pristatė pernai. NATO vartojamas kodinis šios raketos pavadinimas yra „Skyfall“.

V. Putinas pabrėžė, kad Rusijos mokslininkų kurta raketa neturi analogų užsienio šalyse.

„Kalbame apie pačias moderniausias technikos idėjas ir sprendimus, apie ginklą, kuris pasaulyje neturi lygių. Apie ginklą, kuris yra sukurtas užtikrinti Rusijos suverenitetą ir saugumą ateinančiais dešimtmečiais“, – sakė V. Putinas.

Prancūzų kalbos sergėtojai perspėja dėl anglicizmų

Paryžius (BNS) – Šimtmečius gyvuojanti prancūzų kalbos sergėtoja laikoma institucija perspėja valstybės pareigūnus neskaitinti svetimybių vartojimo, nes tai gali turėti skaudžių pasekmių valstybinės kalbos atečiai.

1635 m. įkurtos „L'Academie francaise“ (Prancūzų akademijos) pareiškime sakoma, kad ji niekada nebuvo priešiška nusiteikusi prieš užsienio kalbų terminų vartojimą.

„Tačiau šiandien [Akademija] yra

giliai susirūpinusi dėl 'franglais' (prancūzų kalbos įsitvirtinimo), – sakoma pareiškime.

„Franglais“ – sudurtinis žodis, sudarytas iš žodžių „francais“ (prancūzų) ir „anglais“ (anglų) – reiškia mišrų prancūziškų ir angliškų žodžių vartojimą šnekamojoje kalboje, siekiant padaryti išpūdį, humoristiniais sumetimais arba todėl, kad, kalbėtojas yra įsitikinęs, kad angliškas žodis geriau išreiškia jo mintį.

Skrydžių bendrovė atmetė vizas

Londonas (BNS) – „Bendrovė pasiūlo teisę atsisakyti vežti keleivį ir (arba) jo bagažą“ – taip „Wizz Air“ paaiškino situaciją, kai į lėktuvą nebuvo priimtas būrys iš Londono į Sankt Peterburgą skridusių keleivių.

Keleiviams „Wizz Air“ darbuotojai praėjusią savaitę pateikė kitokią priežastį. Jie į lėktuvą buvo nepriimti, nes asmens dokumentuose jų vardai ir pavardės buvo nurodyti su lietuviškais ar kitų nacionalinių kalbų rašmenimis, o vizose – lotyniškais rašmenimis.

Į „Wizz Air“ skrydžius į Sankt Peterburgą buvo nepriimtos kelios de-

šimtys keleivių. Visiems jiems oro linijų darbuotojai nurodė tą pačią priežastį – netinkama viza.

Net ir pateikus Rusijos ambasados laišką, patvirtinantį, kad dokumentai tvarkingi, bei vizos pildymo taisykles, „Wizz Air“ darbuotojai keleivių į lėktuvą vis tiek nepriėmė.

„Nuo tada, kai pradėta naudoti elektroninių vizų sistema, 'Wizz Air' turėjo keletą atvejų, kai Rusijos pasienio policija atsisakė įleisti keleivius dėl nedidelių klaidų jų elektroninėse vizose. Rusijos reglamentas šiuo atžvilgiu yra labai griežtas“, – nurodo „Wizz Air“.



Už borto liko keliasdešimt keleivių.

„Wizz Air“ nuotr.

Padėkos dienos eisenoje – lietuviškų klumpių kaukšėjimas

Atkelta iš 1 psl.

Jos vadovaujami šokėjai, dar prieš prasidedant šventinei eisenai, specialioje scenoje sušoko „Didvakario polką“ (choreografija Vidmanto Mačiulskio), šis šokis buvo parodytas visos Amerikos žiūrovams tiesioginės transliacijos metu. Parade žaliais švarkeliais vilkintys ir krepšinio kamuoliais sutartinus judesius atliekantys „krepšininkai“ dar kartą priminė susirinkusiems, kad Lietuva – krepšinio šalis.

„Svarbiausia – dalyvauti ir parodyti Lietuvą“, – „Draugui“ sakė „Suktinio“ vadovė ir JAV LB Krašto valdybos kultūros reikalų tarybos pirmininkė G. Knieža. Tam buvo sutelktos LR generalinio konsulato, JAV LB Kultūros tarybos, „Suktinio“ ir Čikagos lietuvių bėgimo klubo narių bendros pajėgos. Choreografė apgailestavo, kad parade atsisakė dalyvauti iš anksto kviesta jaunimo krepšinio komanda – paauglių tėvai nepanoro papildomų rūpesčių.

Nors lietuviai Padėkos dienos eisenoje pasirodė, kaip visada, šauniai, G. Knieža sakė, kad šiais metais būta nesklandumų. Visų pirma, prieš pat parado pradžią paaiškėjo, kad specialiai generaliniam konsului užsakyta tautinė juosta, kurią jis turėjo ryšėti eidamas eisenoje, kažkur paslaptinai dingo.

„Mes specialiai užsakėme šią juostą, norėdami parodyti, kad eisenoje žygiuoja ir Lietuvos diplomatas. Tačiau dėžutė, kurioje buvo juosta, tiesiog prapuolė. Nežinia, ar ją nupūtė vėjas, ar kažkas nugvelbė. Labai gaila, kad veltui nuėjo žmonių, kūrusių tą juostą, pastangos“, – sakė G. Knieža.

Dar vienas nesklandumas – prieš prasidedant šventiniam paradiui paaiškėjo, kad nebus muzikos, pagal kurią lietuviai dalyviai turėjo mušinėti kamuolius – sugedo bendrovės, turėjusios transliuoti šią muziką, aparatūra. Be muzikos parade liko ir daugiau jame pasirodžiusių grupių.

Tačiau lietuviai surado išeitį: kamuolius mušinėjo chorą skanduodami žodį „Lie-tu-va“.

„Oras buvo nekoks – vėjuotas, šaltas. Gaila buvo šokėjų, kurie vilkėjo tik tautinius kostiumus. Tačiau kadaise lietuvių dėvėtos ir pamėgtos klumpės mūsų suktiniečius šiek tiek gelbėjo. Nors šokėjams nelengva buvo su jomis žygiuoti, tačiau jų kojos, apautos vilnonėmis kojinėmis ir mediniu senoviniu apavu, tikrai nešalo“, – sakė „Suktinio“ vadovė.

G. Knieža pasidžiaugė, kad JAV lietuvių pasirodymo išlaidas (autobuso nuoma, draudimas ir kt.) padengti pagelbėjo Lietuvių Fondas, JAV LB Kultūros taryba, taip pat finansiskai prisidėjo ir patys eisenoje dalyvavę tautiečiai. Nemažai darbų atlikti padėjo „Suktinio“ vadovės „dešinioji ranka“ Daina Miežlė.

„Suktinio“ vadovė pasidžiaugė, kad šių metų Padėkos dienos šventinės eisenos nesklandumai neatšaldė šokėjų entuziazmo. Tik pasibaigus paradiui, jo dalyviai ėmė klausinėti, ar kitamet vėl galės žygiuoti šventinėje Padėkos dienos eisenoje. Panašu, kad lietuvių dalyvavimas šiame parade jau tampa tradicija.



Lietuviai Padėkos dienos eisenoje skleidė puikią nuotaiką.

Sandros Ščedrinės nuotraukos



Tiesioginė televizijos transliacija visai Amerikai – „Suktinio“ šokėjų atliekama „Didvakario polka“.



Lietuva – krepšinio šalis, todėl lietuviai šventinėje eisenoje tapo „krepšininkais“.

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS

ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh •

www.facebook.com/DraugasNews

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto** apylinkės Socialinių reikalų skyrius praneša, kad gruodžio 3 dieną dėl įvairių šventinių renginių savaitinės istorinių filmų popietės nebus.

■ **Vyr. skaučių „Sietuvos“ draugovės** kalėdinė sueiga vyks gruodžio 5 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. posėdžių kambaryje, PLC, Lemonte. Skautininkės ir vyr. skautės kviečiamos dalyvauti.

■ **Kalėdinė mugė** dvejose Pasaulio lietuvių centro salėse (Riškų ir Lietuvių Fondo) vyks šeštadienį, gruodžio 7 d., nuo 9 val. r. iki 3:30 val. p. p. ir sekmadienį, gruodžio 8 d., nuo 10 val. r. iki 2:30 val. p. p. Prekiautojai dar gali kreiptis el. paštu: reklaitis@lcenter.org

■ **Gruodžio 8 d. 10 val. r. Švč. M. Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) švėsime antrąjį Advento sekmadienį ir Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę (Titulinius parapijos atlaidus). Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių, 11 val., JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba organizuoja prieškalėdinį renginį. Bus suneštinės vaišės, loterija, muzika, dalyvaus ir Kalėdų senelis su nykštukais. Šventė vyks atnaujintoje Švč. M. Marijos Ne-

kalto Prasidėjimo parapijos salėje. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės** parapija išsikelia į naują šventovę. Pirmosios pamaldos naujoje šventovėje įvyks gruodžio 8 d. 11:30 val. r. – įprastu laiku ir toliau vyks kiekvieną sekmadienį. Naujasis adresas: Lithuanian Evangelical Lutheran Home Church (St. John), 7214 S. Cass Ave., Darien, IL 60561. Tel. pasiteirauti: 708-567-9044, el. paštas: teviskes.parapija@gmail.com.

■ **Jaunimo centro metinis pokylis** vyks gruodžio 8 d., sekmadienį. 1 val. p. p. – šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje, 2 val. p. p. didžiojoje salėje – pietūs, programa, loterija. Programą atliks solistai Agnė Giedraitytė ir Marty Matutis bei Dance Duo studijos šokėjai. Užsisakyti vietas (60 dol.) galima skambinant Mildai tel. 708-447-4501 arba Viktorijai tel. 312-493-8754. Laukiame visų.

■ **Gruodžio 14 d., šeštadienį, 4 val. p. p.** Čikagos ateitininkai kviečia į Kūčių agapę, kuri vyks Ateitininkų namuose. Dėl ribotos vietos yra būtina iš anksto užsiregistruoti pas Oną Daugirdienę el. paštu odaugirdas@hotmail.com arba tel. 630-400-1302. Kaina: 25 dol. suaugusiems, 10 dol. jaunimui (9–22 m.). Visi yra labai laukiami.

Kviečia Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia

Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Parke) asmeninių išpažinčių klausoma kiekvieną šeštadienį 3–4 val. p. p.

Gruodžio 15 d. sekmadienį, 11 val. r. – šv. Mišios dalyvaujant pop chorui „Svajonė“, po Mišių parapijos salėje – Kalėdinis koncertas.

Gruodžio 21 d., šeštadienį, 7 val. v. – „Dainavos“ kalėdinis koncertas.

Gruodžio 22 d., sekmadienį, 12 val. p. p. – Kūčių pietūs prie bendro parapijos stalo. Vietas užsisakyti iki gruodžio 15 d.

lietuvių meno ansamblis

DAINAVA

Chorinės muzikos koncertas ir
apmąstymai Advento ir
Šv. Kalėdų proga.

GIME MUMS ŽODIS

DIEVO ŽODIS IŠĖJO IEŠKOTI, KAS BUVO PRARASTA

šeštadienį,
2019 m. gruodžio 21 d.
7:00 v.v.

Švč. Mergelės Marijos
Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Ave.
Chicago, IL

BILIETAI: www.dainava.us - 800-838-3006 - Pasaulio lietuvių centre,
Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje - Pal. Jurgio Matulaičio misijoje
\$25 suaugusiems (iš anksto) - \$30 suaugusiems (koncerto dieną)
\$10 jaunimui (iki 17 metų) - (iki 9 m. nerekomenduojama)

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos 708-907-3000

Sekite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave. Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Gales Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlfing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Grand Duke's Restaurant
980 75th St. Downers Grove, IL 60516
Tel: 708-594-5622

Dolynka
5050 N. Cumberland Ave office 21-y, Norridge, IL 60706
Tel: 773-600-2727

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

Pasaulio lietuvių centro
Kalėdinės eglutės žiebimo šventė

LITHUANIAN WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

Gruodžio 6 d., 7 val. vakaro.

BURSIŲ KALĖDŲ STEBUKLA

kviečiame pasipuoti
fėjų ir burtininkų kostiumais

Nemokama šventė visiems

Kalėdas
Pasaulio lietuvių centre
jums dovanoja
Kniežų, Karnatų ir Miežlaikių šeimos

Banys šeimos salėje | 14911 127th Street, Lemont IL 60439
Telefonas pasiteiravimui 630-257-8787